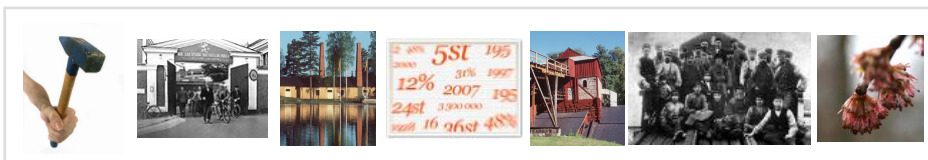

Lite tankar kring hur man kan läsa organisationer och arbeta med analyser

Magnus Hansson
Handelshögskolan
Örebro Universitet

Att ge metaforer teoretiska egenskaper

Analytisk dimension	Maskin	Organism	Mänsklig hjärna	Kultur	Politiskt system	Psykiskt fångelse	Förändrings logik	Dominans
Grad av centralisering	Hög	Hög	Hög	Låg	Hög/låg	Hög	Hög	Hög
Grad av formalisering	Hög	Låg	Låg	Hög	Hög	Hög	Hög	Hög
Grad av specialisering	Hög	Låg	Hög	Hög/låg	Hög	N/A	Hög	Hög
Typ av system	Slutet	Öppet/komplex adaptivt	Komplex adaptivt	Öppet/komplex adaptivt	Öppet/komplex adaptivt	Slutet	Slutet	Slutet
Syn på gruppen/er	Formella	Informella	Informella	Informella	Formella	Formella	Formella	Formella
Typ av miljö	Stabil	Dynamisk	Dynamisk	Dynamisk	Stabil	Stabil	Dynamisk	Stabil
Typ av struktur	Mekanisk	Organisk	Organisk	Organisk	Stabil	Stabil	Organisk	Stabil
Beroendeförhållanden mellan arbetsgrupper	Seriekopplat beroende	Ömsesidigt beroende	Ömsesidigt beroende	Delat beroende/ Ömsesidigt beroende	Seriekopplat beroende/ Delat beroende	Seriekopplat beroende	Ömsesidigt beroende	Seriekopplat beroende

Att ge typföretaget teoretiska egenskaper

Analytisk dimension	Tillverkande	Tjänste- producerande	Kunskapsföretag
Grad av centralisering	Hög	Låg	Låg
Grad av formalisering	Hög	Låg	Låg
Grad av specialisering	Hög	Låg	Låg
Typ av system	Slutet	Öppet system	Komplext adaptivt
Syn på gruppen/er	Formell	Formell/Informell	Formell/Informell
Typ av miljö	Stabil	Dynamisk	Dynamisk
Typ av struktur	Mekanisk	Mekanisk/organisk	Organisk
Beroendeförhållanden mellan (arbets)grupper	Seriekopplat beroende	Delat beroende	Ömsesidigt beroende

Att ge typföretaget empiriska egenskaper

Empiriska egenskaper	Tillverkande	Tjänste- producerande	Kunskapsföretag
Storlek			
Ålder			
Bransch			
Antal anställda			
Antal kvinnor/män			
Aktievärde			
Börsvärde			
ROA			
ROE			
Storlek på ledningsgrupp			
Storlek på styrelse			
Marknadsandel			
Företagets relativa storlek			
EBIT			
EBITDA			
Cost of Sales			

Vad krävs när man använder klassificeringsscheman?

- Nyansera – dikotoma begrepp vs. kontinuerlig skala.
- Hur definiera hög, respektive låg?
- Hur definiera (klassificeringsschemat ingående) begrepp?
- Vikten av att göra jämförelse med... andra aktörer, produkter, etc. (Jmf. En positioneringskarta).
 - Absoluta punkter
 - Relativa punkter
- Om tredimensionell modell: Hantera alla tre dimensionerna samtidigt.

Att arbeta i två riktningar...

Analytisk dimension	Tillverkande	Tjänste- producerande	Kunskapsföretag
Grad av centralisering	Hög	Låg	Låg
Grad av formalisering	Hög	Låg	Låg
Grad av specialisering	Hög	Låg	Låg
Typ av system	Slutet	Öppet system	Komplext adaptivt
Syn på gruppen/er	Formell	Formell/Informell	Formell/Informell
Typ av miljö	Stabil	Dynamisk	Dynamisk
Typ av struktur	Mekanisk	Mekanisk/organisk	Organisk
Beroendeförhållanden mellan (arbets)grupper	Seriekopplat beroende	Delat beroende	Ömsesidigt beroende

Vad krävs när man använder analys/beskrivningsmatriser?

- Tänk på att detta blir en del av en (systematisk) beskrivning.
 - Inte analys, men en mycket god förutsättning för att man skall kunna göra en analys.
- Tänk på att jobba i både X-led och Y-led.
 - Jämförelser i båda riktningarna!
- Tänk på att dela upp matrisen (om man blandar dessa)
 - Empiriska dimensioner
 - Teoretiska dimensioner.
 - → Lämpligt att dela upp i två olika matriser.
- Tänk på att det är en skillnad mellan beskrivningsmatris och analyschema!
 - Skillnaden består främst i att **beskrivningsmatrisen** har en deskriptiv ambition som innebär att man beskriver det fall man studerar utifrån olika (empiriska)dimensioner.
 - **Analysmatrisen** har en analytisk ambition som innebär att man analyserar det fall man studerar utifrån teoretiska dimensioner (teoretiska begrepp)

Men frågan är också större...

- Analysen av metaforer (dess teoretiska egenskaper) hjälper oss i att också analysera teori.
- Uppsättning av grundläggande antaganden.
- Uppsättning av begrepp och definitioner av begrepp.
- An **assumption**, or a cluster of assumptions, being dependent of ontological, epistemological, view of the human nature and the view of methodology presumptions, about the nature of **casual relations** of what is being **explained or understood**.
- A **statement of relations among concepts** within a **boundary set of assumptions and constraints**. It is no more than a **linguistic device** used to **organize a complex empirical world** [...] the purpose of a theoretical statement is twofold: to **organize** (parsimoniously) and to **communicate** (clearly) (Bacharach, 1989).
- A systematically related set of statements, including some **law-like generalizations** that are **empirically testable** (Hunt, 1991, 1983; Wacker, 1998).
- A **domain** (an exact setting or circumstance where the theory can be applied) **where theories applies** (Wacker, 1998).

... vilket också får konsekvenser för de undersökningar ni skall genomföra

- Teoriens förutsättningar
 - Teoriens applicerbarhet
 - Teoriens förklaringsvärde
 - Teoriens domän
-
- → Man kan inte tolka fritt om vad man tänker, tror och tycker om teorier... utan det kräver en seriös inläsning och analys.

Olika stiluttryck i text

- **Metaforen** är ett bildligt uttryckssätt där ett begrepp tillfälligt byts ut mot ett begrepp som liknar det ursprungliga begreppet.
- **Liknelse** ([grekiska](#) *parabole*) eller **analogi** (grekiska *analogia*, likhet) inom den vidare kategorin [bildspråk](#) är en [retorisk](#) liknelse mellan två begrepp där jämförelseledet utgörs av något av orden "som" eller "liksom".
- **Idiom** betyder språklig egenskap, variant, dialekt, eller särart. **Idiomatisk** innebär något som är karakteristiskt, säreget och språkriktigt korrekt för ett språk eller en dialekt.
- **Metonymi** (av [gr.](#) *μετωνυμία*, *metōnymía*, "byte av namn", av *μετά*, "metá", "efter, bortom" samt *-ωνυμία*, "-ōnymía", ett [suffix](#)) är en [stilfigur](#) som bygger på en *närhet* mellan det använda uttrycket och det som betecknas.
- **Synekdoke** är en [retorisk figur](#). Begreppet avser ersättningen av ett ord genom ett begrepp med snävare eller vidare betydelse, ett överordnat eller ett underordnat begrepp.
- **Allegori** är ett konsekvent genomfört utbyte av ett egentligt budskap mot en [metafor](#). En allegori är en [berättelse](#) eller bildframställning vars olika detaljer har en dold innebörd, som dock kan tolkas relativt entydigt